

blive en Vei til, at en saadan Mand, efter Bestilling, kunde levere *Bibl. nye Bøger*.

I Henseende til din Hiemreise maa jeg *først* meddele Dig, efter fuldkommen sikker Kilde (bl. a. Prof. Forchhammer, der selv i Fior og i Aar har reist) den Underretning: at man i hele *Tydskland* reiser godt paa *anden* Plads i Dampvognen, og undertiden næsten lige saa godt (paa Selskabet nær) paa 3die Plads. Paa 1ste Plads, reise, som Prindsen af Augustenborg har sagt, da han *betalte* for 1ste Plads, men *gik ind* paa *anden*, „kun Prindser og Narre“. — — 2) Maa jeg indstændig lægge Dig paa Hierte, at Du ikke, som dit Brev synes at antyde, vilde reise uden Ophold lige til Hamborg. Dette er haade ubehageligt og kunde være skadeligt for Helbreden. Desuden bør Du af flere Grunde see *Cölln* og Domkirken der; altsaa lægge din Vei dertil fra *Brüssel*, hvile en Dag over i *Cölln*; og siden maaskee gaae derfra uden Ophold til Hamborg. — — I øvrigt har jeg havt *stor* Fornøjelse af dit bebudede 1ste Besøg i *Kiøbenhavn* hos en *Barbeer* — Velkommen til os i menneskelig Skikkelse! — Du vil finde en og anden Forandring her i Byen, naar Du lidt nøiere studerer den; men overrasket, jeg vilde snart sige *forbausset* vil Du blive ved den paa *Østergade* foregaaede Forandring. Nærmere Angivelse udelades; Du maa naturligviis selv modtage Overraskelsen. — Og nu modtag mit Levvel! — det sidste formentlig paa denne Reise, og i en Brevvexling, der vel ogsaa bliver den sidste af den Art og det Omfang i mit Liv. — —

Familien von Lersner i Danmark.

Af **Louis Bobé.**

Slægten *von Lersner* stammer fra den lille, nedrehessiske By Felsberg a. d. Edder. Her levede i Begyndelsen af det 15. Aarhundrede Stamsfaderen *Kurt Lersenmacher*. Hans Sønnesønssøn *Ludrig* var hessisk Kammermester og ledsagede sin Herre Landgreve Philip den højmodige til Rigsdagen i Worms 1521 og fik

af Kejseren tildelt et Vaabenbrev samt Slægtsnavnet forandret til Lersner. Hans Søn *Heinrich* var Kansler hos Landgreve Philip, hans Søn *Hermann* var Prof. jur. og Vicekansler ved Universitetet i Marburg. Sønnen *Jakob* flyttede til Frankfurt, hvor hans Efterslægt i det 17. og 18. Aarhundrede beklædte de højeste Værdigheder i Byens Raad. Jakob Lersners Sønnesøn *Heinrich Ludvig* optoges 1681 i Rigsadelstanden og er Fader til den bekendte Frankfurter Kronist *Achilles August v. Lersner* (f. 1662, † 1732), der 1706 udgav: *Der Weitberühmten Freien Reichs-Wahl- und Handelsstadt Frankfurt a. Main Chronik*. *Achilles August v. Lersners Søn* var:

1. *Friedrich Maximilian v. Lersner*, f. 1671 † 1739, gift 1694 med *Susanne Kathrine Baur v. Eysseneck*. De havde i deres Ægteskab 15 Børn, af hvilke:

A. *Friedrich Maximilian v. Lersner*, født 1697, rejste udenlands med Storkansler Greve Ulrik Adolph Holstein-Holsteinborgs Sønner Frederik Conrad og Christian Ditlev, blev 1723, 1. Januar, Sekretær i tyske Kancelli²⁾ indtil Udgangen af 1730, da han udnævntes til Legationssekretær i Paris³⁾, kaldtes hjem 1734 i Januar⁴⁾. 1726, 26. Aug., blev han virkelig Kancelliraad. 1733 valgtes han ind i Raadet i Frankfurt a. M., 1740 var han Schöffe, efter 1742 kejserlig Raad og Resident sammesteds og kgl. böhmisk Legationsraad; han døde 1753. Han var en af Frankfurts mest ud-

¹⁾ Ed. Heyden, *Der Frankfurter Chronist Achilles August v. Lersner*, Frankfurt a. M. 1860 (*Neujahrsblatt des Vereins für Gesch. u. Alterthumskunde zu Frankfurt a. M.*). Medd. fra Byarkivet i Frankfurt a. M.

²⁾ Patente 1723 (Rigsark.).

³⁾ C. Sehestedt meddeler, Paris 9. Marts: I Dag eller Morgen venter jeg Hr. Cantzelie Raad og nuværende Legations Secreterer Lersner (Rel. a. Franckreich). Bestallinger for Legationssekretærer og Konsuler i fremmede Lande indeholdes i Rækken „Patente“, der fra Aar 1731 nedefter ved et beklageligt Misgreb ere blevne afgivne til Preussen efter Afstaaelsen af Hertugdømmerne. I Rigsarkivet findes nu kun en Række korte Extrakter af disse „Patenter“ 1746—53, 55—69, 1771, verificerede af Oversekretæren i tyske Kancelli.

⁴⁾ 1734, 30. Jan., faar han udbetalt 200 Rdlr. i Rejsepenge fra Paris (Civil Etatens Udgiftsbog, 1734, 204).

mærkede Lærde paa sin Tid og stod i Brevvexling med mange udenlandske Lærde og Statsmænd, især med den hannoveranske Minister G. A. v. Münchhausen, Grundlæggeren af Universitetet i Göttingen, J. H. E. v. Bernstorff o. a.¹⁾ Lersner var (1734) bleven gift med Marie Magdalene v. Si-verdes. Børn:

- a. *Friederich Maximilian*, født 28. August 1736, fik 1753, 7. Sept., kgl. Pas fra Frankfurt til Danmark, for at besøge Sorø Akademi²⁾, blev 1754, 26. Nov., Hofjunker, 1765, 1. Juni, Kammerjunker, fik 1759, 19. Okt., Bestalling som Legationssekretær i Wien indtil 1767, 2. Oktober, da Gagen ophører³⁾. 1767 valgtes han ind i Raadet i Frankfurt, 1773 Schöffe, død 1804. Han er bekendt som Digteren Friederich Maximilian Klingers Gudfader og Velynder. L. ægtede 1769 Louise Anna v. . . .
- b. *Philip Ludvig*, født 1737, kom sammen med Broderen 1753 paa Sorø Akademi, blev 1755, 25. Maj, Sekondlieutenant ved slesvigske hvervede Inf. Regiment, 1760, 6. Febr., karakt. Kaptejn, 1763, 23. Okt., Premierlieutenant ved danske Livregiment til Fods, 1765, 27. Marts, Kaptejn⁴⁾, 1770, 3. April, Kammerherre, 1771 Hofjægermester, blev 1772, 22. Januar, afsat fra alle sine Charger og udvist fra Landet, beskyldt for ikke at have aflagt Regnskab for 2000 Rdlr. Da han senere kunde føre Bevis for, at han aldrig havde modtaget Pengene, fik han simpelthen til Svar, at man havde taget fejl. 1787, 5. Jan., ophævedes Ordren om Landsforvisning, hvorefter han begav sig til Kjøbenhavn for at faa fuld Oprensning og ansøgte om det hvide Baand eller en passende Pension⁵⁾. Ved Resolution af 30. Maj s. A. fik han 800 Rdlr. aarlig

¹⁾ Heyden, A. A. v. Lersner, 6, 17. 1742 besøgte Klevenfeld ham i Frankfurt. (Magazin for Reiseiagttagelser, III, 432 f.).

²⁾ Sjæll. Register 63.

³⁾ Assignationskontorets Udgiftsbog.

⁴⁾ Militæretater i Rigsark. og Krigsmin Arkiv.

⁵⁾ Finanskoll. Journ. Bilag 1787, 678. J. K. Høst, Grev J. F. Struensee II, 549.

Pension, som han oppebar indtil sin Død 14. Febr. 1796 i Frankfurt a. M.¹⁾, hvor han fra 1772 levede ugift som Privatmand.

- B. *Heinrich Ludvig*, født 1703, var i en Aarrække Hofmester hos Hertugen af Augustenborg. I et Brev til Schulin anbefaler J. H. E. Bernstorff ham til Pladsen som Legationssekretær (1743, 12. December) med følgende Ord: Ayant appris que le poste de secretaire d'ambassade à la cour de Prusse n'est pas encore rempli, je supplie V. E. de me permettre que je lui recommande un nommé Mr. de Lersner, natif de Francforth dont le frère aîné a servi longtems le Roi comme conseiller de justice et secrétaire d'ambassade à Paris et qui après avoir passé une partie de sa vie auprès du duc d'Augustenbourg donc il étoit Hoffmeister cherche depuis plusieurs années à entrer au service de S. M. C'est un homme de 40 ans qui a de l'Esprit, des connoissances et de l'usage du monde, qui parle et écrit bien allemand et françois et dont la reputation de probité est fort bien établie²⁾.

Han er kjendt fra Goethes *Dichtung u. Wahrheit*, XVI. Bog³⁾, som den Herr von Lersner, paa hvem Jung Stilling 1775 foretog sin uheldige Stæroperation. Goethe kalder ham „ein würdiger Mann in Jahren, durch Erziehung und Führung fürstlicher Kinder, verständiges Betragen bei Hof und auf Reisen überall geschätzt.“ Han døde blind 1785.

- C. *Ludolph Erik*, født 1713, blev 1734, 31. Dec., Sekondlieutenant réformé og 1735, 30. Sept., virkelig Lieutenant ved Grev Holstein-Holsteinborgs Kavalleri Regiment, 1737, 6. Sept., Ritmester, 1746, 25. April, karakt. Major af Kavalleriet,

¹⁾ Pensions Journ. O, 54 (Dødsattest).

²⁾ Rel. aus Franckfurth 1743.

³⁾ Weimar Udgaven Werke 29, 25. Mærkeligt nok fattes denne, der burde være en Mønsterudgave, baade Kommentar og Register. H. Düntzer, Kommentar zu *Dichtung u. Wahrheit* II, 265, siger, at den opererede var Oberhofmeister (!) F. M. v. Lersner — altsaa ovennævnte Kammerherre F. M. v. L. — og bemærker (korrigerende Goethes Text), at denne da først var 40 Aar gl., altsaa ikke „von Jahren“. Ogsaa Kommentaren til Hempels Udgave af Goethes Værker er forkert underrettet. Det er Bernstorffs Brev, der har ført mig paa det rette Spor.

1752, 5. Juli, Oberstltnt. ved oldenborgske Kavalleri Regiment, 1755, 16. April, virkelig Oberstltnt., 1759, 31. Marts, Oberst af Kavalleriet, 1763, 24. September, Chef for førnævnte Regiment, 1767, 31. Maj, Chef for jydsk Rytter Regiment, 1769, 22. Juli, Generalmajor og Chef for 1. jydsk Regiment Kavalleri til 31. Sept. 1771, død ugift 30. Jan. 1773 i Slagelse, bisat i St. Petri Kirkes Lighvælvning. Hans Efterladenskaber tilfaldt hans eneste dalevende Broder, den førnævnte Heinrich Ludwig.

Niels Skaksen Lystrup.

Af A. Thiset.

Den Mand, hvis Navn staaer over disse Linier, er et hidtil ganske ubekjendt Medlem af den norske Slægt Lystrup, hvad der nu rigtignok ikke vil sige ret meget. End ikke Slægten som Helhed kan betegnes som „bekjendt“, langt mindre noget af dens enkelte Medlemmer; ja selv ikke dens Stamfader, der dog erhvervede Slægten adelig Frihed med Skjold og Hjelm. Og dog gaaer Slægtens sparsomme Historie omtrent 400 Aar tilbage, thi den lever endnu i vore Dage; men Adelskabet har den rigtignok forlængst fortabt ved ufrigt Giftermaal. Et Forsøg paa at samle, hvad der vides om Slægten, bliver nu gjort: Danmarks Adels Aarbog 1903 har bragt en Slægttavle over den Del af den, der var adelig, og i nærværende Tidsskrift vil i en nær Fremtid blive optaget en Fortsættelse, en Oversigt over dens ikke adelige Efterslægt.

Der er noget af en Opdagelsesreises Trylleri forbundet med slige Forsøg paa at sammenstille en lidet kjendt Smaaadels Slægts Genealogi, som underlig nok kan have større Tiltrækning for Genealogen og Personalhistorikeren end selv de største og berømteste Slægters. Den directe Overlevering, i Slægte- og Vaabenbøger, mangler enten helt eller er yderst mangelfuld og upaalidelig, og af de sparsomme Spor, Slægten har sat